

Strípky Čriepky

Časopis Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků na Novém Zélandě

Číslo 10 (No.10)

Říjen 2008 (October 2008)

Ročník 19 (Vol. 19)

Štěchovice

Svatojánské proudy, pojmenované tak podle sošky sv. Jana, umístěné ve skále nad řekou, bývaly postrachem všech plavců, svázejících vory po vlnách Vltavy. Právě tady vytvářela řeka divoké kaňonovité údolí, v němž voda s hukotem narážela na balvany v řečišti a hrozila pozřít každého, kdo se jen o centimetry odchýlil z bezpečné vltavské cesty. V pozdějších dobách bylo koryto upraveno a poslední zbytky divokého úseku zaplavila vzedmutá hladina Štěchovické přehrady.

Mnozí z pověstných plavců byli k poslednímu odpočinku uloženi na hřbitov ve Štěchovicích, obce ukryté v krásném vltavském údolí v místech, kde do řeky ústí zleva romantická Kocába. Poprvé se připomíná v roce 1209, městečkem je od roku 1560. Obci dominuje kostel sv. Jana Nepomuckého, patrona plavců, postavený v letech 1911-14 ve slohu posecesní romantizující architektury podle návrhu Kamila Hilberta. S místní částí Brunšov spojuje Štěchovice most přes Vltavu, zajímavá technická památka z let 1937-39 se dvěma dutými oblouky o rozpětí 114m a vzepětí 19m. počátkem roku 1945 byl uložen do úkrytu mezi Brunšovem a Závistí skupinou SS tzv.

Štěchovický archiv, obsahující důležité dokumenty z území protektorátu. V roce 1946 jej vyzvedla americká armáda a později neúplný vrátila do ČSR.

Zhruba 1 km nad Štěchovicemi přehrazuje údolí Vltavy hráz **ŠTĚCHOVICKÉ PŘEHRADY** z let 1939-45, která vytváří 7 km dlouhé jezero. Plavební komora s výškou 20m je nejvyšší u nás a jednou z nejvyšších v Evropě; mohou jí proplouvat lodě o výtlačku až 1000 tun. Hráz je dlouhá 124 a vysoká 25m. Ve vodní elektrárně jsou dvě Kaplanovy turbíny, na

teré se žene voda nejen z přehradního jezera, ale i z umělé nádrže na vrchu Homole. Do ní se čerpá voda v nočních hodinách, v době nejnižšího odběru elektřiny, a v období energetických špiček se naopak spouští ocelovým potrubím z výšky 160m k turbosoustrojím. Štěchovice jsou jednou ze dvou přečerpávacích elektráren u nás. *V romantické skalnaté soutěsce při levém břehu jezera leží stará trampská osada Ztracenka či Ztracená naděje, založená v roce 1915. právě tady vznikaly osobité trampské písničky, které dodnes znějí u táborových ohňů, převážně z dílny Jára Motta. Jezdívala sem řada známých osobností, např. Jaroslav Ježek. Po zatopení údolí byla osada (stejně jako některé další) přemístěna výše do svahu. Jiné významné trampské území bývalo při dolním toku Kocáby, v romantickém zalesněném údolí s četnými meandry nad Štěchovicemi. Dodnes tu stojí řada trampských osad i novějších rekreačních chat, včetně osady Ascalona, známé z jedné trampské písničky.*

Převzato z knihy:

999 turistických zajímavostí České republiky
Knihu vydala Kartografie Praha, Františka Křížka 1,
170 30 Praha 7, E-mail: digiteam@kartografie.cz
homepage: www.kartografie.cz